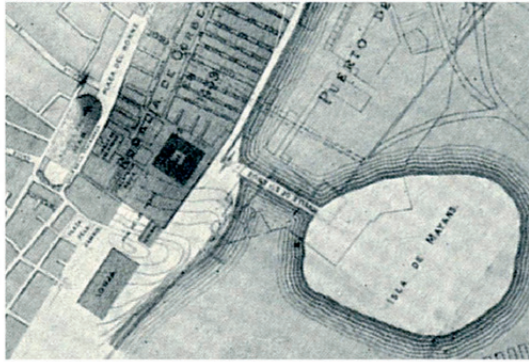

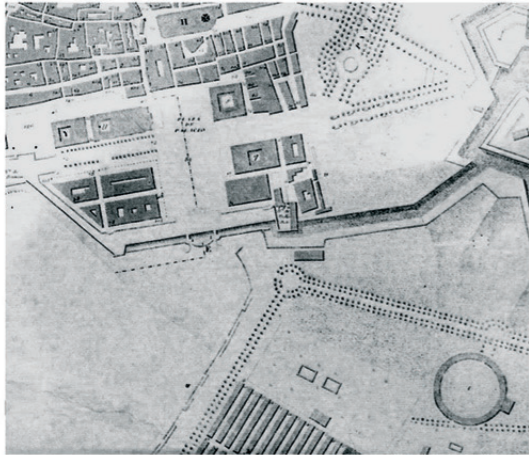
PLA DE PALAU - 1439

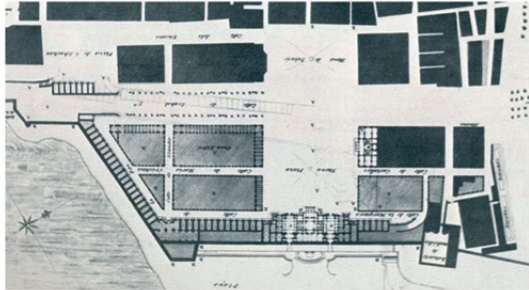
PLA DE PALAU - 1750

PLA DE PALAU - 1839

PLA DE PALAU - 1842 - PROJECTE MASSANÉS

PLA DE PALAU - 1860

01_ ANTECEDENTS HISTÒRICS

Durant la primera meitat el s.XIV i, una mica per casualitat, es van adquirir uns terrenys a la ribera del mar de Barcelona per tal de construir-hi un local per a les activitats del negoci mercantil. Amb l'èxit de la construcció, en el transcurs del s. XIV, aquesta es va anar convertint, mitjançant reformes i ampliacions, en el que avui coneixem com l'edifici de la Llotja, en el qual s'hi va establir la junta de comerç.

En aquella època, tota aquella zona estava sota les aigües. A partir d'un procés de dessecament i abocament de terres, es guanyen terrenys al mar. Posteriorment a la construcció d'aquella Llotja provisional i, en front d'aquesta, es van construir uns silges, inaugurades el 1389 i anomenades "Poxos del Foment", on s'hi feia compra - venda de cereals. Amb els anys, aquelles silges es van transformar en magatzems destinats a guardar-hi els teixits que produïa la ciutat, anomenats l'Halla dels Draps.

Al s. XV, es construeix la muralla de maríma, amb les noves tècniques dels enginyers militars i es crea un nou passeig al llarg de la vora del mar.

Amb la creació d'aquesta muralla, el port de Barcelona necessita una nova entrada per a les mercaderies procedents del transport marítim i serà aquest punt, la zona de la Llotja i de l'Halla dels Draps, on es produirà aquesta entrada.

Amb aquesta nova intervenció, tota la zona comença a esdevenir un dels punts més privilegiats de la ciutat i el nou focus de la vida comercial. Amb aquest nou caràcter es comença a construir edificacions que potencien encara més la seva importància.

Per una banda, el que havia estat l'Halla dels Draps i posteriorment la Sala d'Armes, entre el 1663 i el 1668, Fra Josep de la Concepció adapta l'edifici per utilitzar-lo com a palau del virrei de Catalunya, construint un pas elevat fins a l'església de Santa Maria del Mar. Posteriorment, seria la residència del capità general fins el, el 1846, i coincidint amb el viatge d'Isabel II a Barcelona, es reforma altre cop l'edifici com a Palau Reial.

L'incendi el 1777, de l'antiga Duana, fa que, entre els anys 1790 i 1792, l'enginyer i ministre d'Hisenda de Carles IV, el marquès de Roncalli, projecti i construeixi, en aquest punt, l'edifici que allotja la nova duana (actual delegació del Govern Civil). La façana d'aquest edifici, d'estructura acadèmica, és rica en relleus referents al comerç ultramarí i estucs que imiten marbres de colors.

El 1820, des de la façana d'entrada a la Llotja, s'obre una nova plaça, la que actualment coneixem com a Pla de Palau. La seva configuració actual és un projecte del Coronel Josep Massanés. Amb la destrucció de la muralla, el 1833, s'augmenta la superfície de la plaça que va ser monumentalitzada amb la construcció del Portal del Mar el 1836.

El Portal del Mar, d'estil neoclàssic, estava construït seguint la direcció de la muralla, però elevat-se significativament per crear una icona en un punt en plena evolució de Barcelona. Era un conjunt arquitectònic-monumental organitzat a partir d'un eix central molt ben definit a partir del qual es distribuïen els dos accessos a la ciutat. Cadascun d'aquests passos, generava uns subeixos organitzant les diverses estances connectades de forma simètrica. L'edifici constava bàsicament de dues zones: una zona "lliure aplastrada" per donar més fluïdesa al pas constant de persones, caruatges, etc. i una zona de cambres per a les diferents tasques de la duana. El conjunt arquitectònic era una carta de presentació de Barcelona. Finalment, i seguint els criteris d'ordenació de façanes del projecte de Pla de Palau de Massanés, Josep Xifré, home de negocis que va fer fortuna amb el comerç de pells i productes agrícoles a Nova York, va dedicar part dels seus estalvis a la construcció del que avui coneixem com a "pòrtics d'en Xifré". Aquesta va ser la primera actuació de vivenda massiva a la ciutat.

Al 1856, al centre de la plaça, s'hi va aixecar la Font del Geni Català, obra de l'arquitecte Francesc Daniel Molina amb la col·laboració, en l'escultura, dels germans d'origen italià Baratta i de Josep Anicet Santigosa, i era dedicada al capità general marquès de "Campo Sagrado" per la seva política d'aigües a Barcelona.

Així doncs, durant la primera meitat del s.XIX, la plaça Pla de Palau, es va convertir en el centre de la vida comercial i política de Barcelona. Però no va durar gaire temps. L'any 1875, un incendi al Palau Reial, va destruir completament l'edifici. Amb l'arribada del tren i el posterior enderroc de les muralles, desapareix l'importància de la plaça, es produeix l'enderroc del Portal del Mar i la platja s'explana per connectar-se al barri de la Barceloneta.

Anys més tard, aprofitant les energies sobrants de l'exposició de 1929 i en un intent de recuperar la importància de Pla de Palau, l'arquitecte Adolf Florensa projecta i construeix l'escola de Nàutica en la mateixa localització a on un segle abans havia existit el Portal del Mar. Aquest edifici, projectat en llenguatge clàssic, pren els seus detalls dels edificis neoclàssics que l'envolten, volent tancar formalment el Pla de Palau.

PALAU DE LA LLOTJA DE MAR (1339 - 1384)

EDIFICI DEL PALAU REIAL - 1845

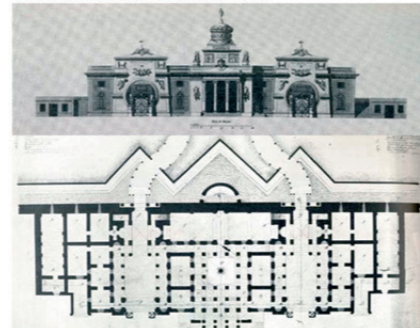
EDIFICI DE LA NOVA DUANA (1790 - 1792)

VISTA DE PLA DE PALAU - 1800

EDIFICI DEL PORTAL DEL MAR - 1839

ELS "PORTICS D'EN XIFRÉ" - 1845

VISTA DE L'ESCOLA DE NAUTICA I PLA DE PALAU - 1934

VISTA DE BARCELONA ENTRE EL 1860 I 1870 - PLA DE PALAU ERA EL CENTRE DE LA VIDA COMERCIAL I POLÍTICA

ACTUALMENT, LA PLAÇA PLA DE PALAU ES TROBA A LA PART NORD-EST DEL DISTRICTE DE CIUTAT VELLA DE BARCELONA, A CAVALL ENTRE EL BARRI DE LA RIBERA I LA BARCELONETA PERÒ AMB LA SENSACIÓ D'ESTAR ENTRE DOS MONS

